

Hvad er en UNICEF Rettighedsskole?

UNICEF ser børn som ressourcestærke og medskabende individer, og vi arbejder for, at alle børn overlever og klarer sig i livet. UNICEF's Rettighedsskoler har som mål, at børn bliver mere medskabende og får en stærkere stemme.

På Rettighedsskoler arbejder både elever, forældre og ansatte bevidst med at lære om børnerettigheder. Det har en række positive effekter for både børn og voksne på en skole viser erfaringer fra Danmarks første syv certificerede UNICEF Rettighedsskoler.

Når man taler om rettigheder i klassen, ændrer hele klassens dynamik sig, og rettighederne bliver den ramme, man kan bruge i forbindelse med samtaler om mobning, trivsel eller digital adfærd, og det gør underværker. Skolen danner et Rettighedsråd med ressourcestærke voksne og et flertal af børn, der med afsæt i undersøgelser blandt skolens børn og voksen, laver årlige handlingsplaner, der orienterer sig mod det, vi kalder for "de 4 byggesten": Viden, elevinddragelse, læring og lederskab.

Rettighedsskoler har fokus på at styrke elevernes tro på egne evner og på at træne dem i at sige sin mening i klassen og i skolens fællesskaber generelt. Det kan lyde som en stor ekstraopgave for skolen og lærerne, men vores erfaring er, at det skaber sammenhængskraft for fokus for skolens værdiarbejde, og at lærerne oplever det som en ny, tydelig og stærk ramme for en helt central arbejdsopgave omkring almen dannelse og trivsel, som varetages i forvejen.

"UNICEF Rettighedsskole er en god idé, fordi vi lærer om rettigheder og om, hvordan børn har det i resten af verden. Men det bedste er, at man selv bliver stærkere", siger Freja fra 8. klasse på Langelinieskolen.

Hvordan er det organiseret?

Gennem en workshop for hele skolens personale og løbende kurser for både elever og lærere opbygger skolen hele tiden mere kapacitet til at konsolidere arbejdet som Rettighedsskole. I det daglige hjælper en række spændende online forløb fra vores læringsportal til, at der kan skabes læring omkring rettighederne, og at det kan integreres i både fagene, understøttende undervisning og som element i skolens særlig emne- eller projektuger.

Rejsen mod at blive certificeret som Rettighedsskole er beskrevet i en manual, der gør brug af en projekt-model på seks trin, som sætter rammen for Rettighedsrådets arbejde. En koordinator med flair for projektstyring udpeges, og rådet danner tilsammen en styregruppe, der på består af repræsentanter fra ledelse, personale, forældrebestyrelse og, som tidligere nævnt, et flertal af børn fra forskellige klassetrin.

Børnene fra Rettighedsrådet inviteres to gang årligt til elevworkshop, som foregår på en af Rettighedsskolerne. Her får børnene træning i at tage ordet og inspiration til at tage initiativer hjemme på skolen. Koordinatorerne bruges dagen på et kursus om fx elevinddragelse, erfaringsudveksling og afklaringer omkring rollen som koordinator.

I oktober måned inviterer vi en delegation fra hver skole til at deltage i vores årlige Børnetopmøde. Her samles over 300 børn og voksne om at lave planer og tiltag, der orienterer sig mod større dagsordner, som fx FN's 17 verdensmål. Hver skole har mulighed for at være repræsenteret i Det Nationale Rettighedsråd, der bruger dagen på at lave en resolution, der danner afsæt for kontakt til landets øverste beslutningstagere inden for politik og erhvervsliv.

Man skal ikke revolutionere undervisningen – man skal gøre det, man plejer, men med børns rettigheder som paraply for skolens arbejde. Ledere fra Rettighedsskolerne melder entydigt om en stigende interesse for skolen og i tilstrømningen af nye elever. Man oplever også, at lærere vælger at søge job, netop fordi skolen viser en tydelig retning på dannelsesområdet.

Hvorfor skal børn lære om Børnekonventionen?

Børnekonventionen har eksisteret i 27 år, men den er stadig forholdsvis ukendt blandt danske børn og voksne. Det synes vi er ærgerligt. For børn, der kender deres rettigheder, står stærkere. Alle undersøgelser viser, at børn føler sig bedre rustet til at tage vare på sig selv og kammeraterne, hvis de kender egne rettigheder.

Alt for mange danske børn kender hverken Menneskerettighedskonventionen eller Børnekonventionen på trods af, at de har krav på at kende dem. Det er problematisk af flere årsager. For eksempel viser en undersøgelse blandt 12-16 årige danske børn, foretaget af UNICEF Danmark og Institut for Menneskerettigheder fra 2017, blandt andet:

- Kun 1 ud af 3 kender Børnekonventionen godt eller nogenlunde godt.
- 42% mener at politiet skal have lov til at bruge tortur i forbindelse med opklaring af terrorsager.

Der er med andre ord tydelige tegn på, at vores medmenneskelige værdier skrider, når vi ikke får talt om de basale rettigheder, vi alle sammen har. Vi er nødt til og forpligtet til som voksne at italesætte det demokratiske grundlag, som vi bygger vores samfund og vores grundskole på.

Børn- og ungechef Anne Mette Friis: "Børn bliver stærkere af at kende deres rettigheder"

[Link til undersøgelsen](#)

Hvad får man som Rettighedsskole?

- Workshop på skolen for personalet.
- Manual og idéer til undervisningen samt online læringsportal.
- Deltagelse ved skolens kick-off.
- Elevworkshops, kurser for koordinatore, Børnetopmøde og adgang til Det Nationale Rettighedsråd.
- Et årligt besøg med sparring til Rettighedsrådet og besøg i klasser.
- Deltagelse ved certificering som UNICEF Rettighedsskole – flot kobberplakette.
- Løbende support og adgang til et stærkt netværk af skoler, regionalt og nationalt.

På Børnetopmøde 2018 deltog over 300 børn og voksne fra Rettighedsskoler. Alle arbejdede på lokale initiativer med afsæt i FN's 17 verdensmål. [Se filmen!](#)

Hvor mange er vi?

I dette skoleår er der 35 Rettighedsskoler fordelt i alle fem regioner, som enten allerede er certificerede eller er på vej til at blive det. Yderligere 13 skoler vil få mulighed for at starte i skoleåret 19/20.

Hvis dette vækker jeres interesse, så vil vi opfordre jer til at kontakte os direkte eller læse mere her:

[UNICEF's hjemmeside](#) og Rettighedsskolernes [læringsportal](#).

Venlig hilsen

Rettighedsskoleteamet

Kontakt:

Christian Bindslev CBindlev@unicef.dk
 Anne Mette Friis AMFriis@unicef.dk